

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 61 din 08.02.2023

Dosar nr.: 765/2021

Petiția nr.: 7124/23.09.2021

Petentă:

Reclamat: Grădinița cu Program Prelungit nr. 11 prin director (R1)
: (R2) și (R3) educatoare în cadrul Grădiniței cu Program Prelungit nr.

11

Obiect: Îngrădirea dreptului la educație, criteriu boală necontagioasă (întârziere de vorbire)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Grădinița cu Program Normal nr. 20 Bârlad cu sediul în Bârlad, str. Moldova nr. 5, jud. Vaslui

3. Grădinița cu Program Prelungit nr. 11 prin director cu sediul în Bârlad, str. George Enescu nr. 2A, jud. Vaslui

4. educator în cadrul Grădiniței cu Program Prelungit nr. 11 prin cu sediul în Bârlad, str. George Enescu nr. 2A, jud. Vaslui

5.– educator în cadrul Grădiniței cu Program Prelungit nr. 11 prin cu sediul în Bârlad, str. George Enescu nr. 2A, jud. Vaslui

II. Citarea părților

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare *O.G. nr. 137/2000*), s-a îndeplinit procedura de citare.

7. Prin adresa nr. 7124 din 05.10.2021 și adresa nr. 7513 din 05.10.2021 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi). (filele 4-7 la dosar)

Prin adresa nr. 7514 din 05.10.2021 s-a solicitat un punct de vedere de specialitate Grădiniței cu Program Normal nr. 20 Bârlad. (fila 8 de la dosar)

8. Procedură legal îndeplinită.

9. Prin adresa nr. 9204 din data de 07.12.2021 s-a comunicat petentei punctele de vedere depuse de către părțile reclamate. (fila 113 de la dosar)

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

10. Prin petiția nr. 7124/23.09.2021 (fila 1-2 din dosar) petenta, mama minorei în vârstă de 4 ani, reclamă faptul că, la înscrierea la grădiniță, a informat conducerea/personalul acesteia din urmă cu privire la faptul că fiica acesteia are o întârziere de vorbire tratabilă, fiind asigurată că nu este nicio problemă. Încă din prima zi, personalul Grădiniței, respectiv doamnele educatoare au precizat faptul că minora este în lumea ei iar, dacă nu vor reuși să o integreze împreună cu ceilalți copii, să vină și să o ia de la grădiniță pentru că nu au ce să-i facă deoarece trebuie să aibă grijă și de ceilalți copii. În acea zi, minora nu a fost dusă la masă, a fost lăsată singură. Petenta a prezentat situația dnei director, însă, în opinia petentei, nici aceasta nu a căutat soluții de rezolvare a situației, precizând că nu au avut răbdare nici măcar 3 (trei) săptămâni cât este perioada de acomodare a unui copil în grupa mică.

Petenta a fost nemulțumită motiv pentru care a exprimat dorința de a transfera copilul la altă grădiniță.

Petenta precizează faptul că minora este evaluată lunar, merge de două ori pe zi la logoped.

11. Petenta solicită sancționarea grădiniței motivat de faptul că ceea ce s-a întâmplat a fost un abuz, susținând faptul că toți copiii cu dizabilități au dreptul să învețe la orice unitate de învățământ.

În susținere a depus în copie:

- cererea de transfer din data de 17.09.2021;

- adeverința medicală nr. 56 din 20.09.2021 din care reiese diagnosticul minorei **“tulburare hiperkinetică cu deficit de atenție”**, cu recomandarea tratamentului medicamentos indicat, precum și recomandarea de a fi integrată în grădinița de masă.

12. Prin adresa nr. 17 din 03.01.2022 petenta a comunicat copii ale următoarelor documente (filele 115-119 de la dosar):

- adresa nr. 19 din 01.11.2021 emisă de către Inspectoratul Școlar Județean sgh

- adresa răspuns primit de petentă de la ISJ Vaslui – Inspector școlar educație timpurie prin care a precizat ca fiind nefondate acuzele aduse de petentă la adresa minorei;

- raport de psihodiagnostic și evaluare psihologică nr. 767/30.12.2021;

- adeverința medicală nr. 67/18.11.2021 (tulburare hiperkinetică cu deficit de atenție și recomandare tratament medicamentos, logopedie și integrare în grădinița de masă.).

Sușinerile părții reclamate

Grădinița cu Program Prelungit nr.11 prin director doamna

13. Prin adresa nr. 8129 din data de 28.10.2021 partea reclamată precizează că:

- în urma cercetărilor interne efectuate în cadrul unității cu privire la aspectele sesizate, nu s-a remarcat din partea celor două cadre didactice nici un comportament discriminator la adresa cuiva, cu atât mai mult la adresa copiilor;
- din analiza declarațiilor date de persoanele implicate s-a stabilit că minora a frecventat cursurile grupei mici, condusă de educator, doar două zile; la finalul zilei de 13 sept. 2021, doamna a fost sunată de către petentă care a solicitat informații cu privire la comportamentul fiicei sale, fiind prima zi de colectivitate;
- susține faptul că în incinta grădiniței este interzis accesul părinților din cauza riscului de răspândire a SARS-COV2, iar informațiile legate de copii sunt furnizate numai telefonic de către cadrele didactice, sau prin postări pe grupurile de whatsapp ale clasei; prin telefon s-a comunicat mamei că minora a fost puțin agitată, că a refuzat comunicarea și că a fost violentă cu ceilalți copii; i s-a comunicat că nu trebuie să se neliniștească, pentru că unii copii așa reacționează la început, că fetița se va adapta în timp, că va avea parte de toată atenția cadrelor didactice care se vor ocupa de copil așa cum se ocupă de toți ceilalți copii. În cele două zile în care fetița a venit la grădiniță a fost tratată ca orice alt copil de grupă mică, supravegheată în permanentță, inclusiv în timpul mesei, fiind ajutată de către personalul de îngrijire din cadrul grădiniței să mănânce. Cu o săptămână înainte de începerea cursurilor, reclamata V.A (R2) a purtat o discuție cu petenta; aceasta a comunicat faptul că fetița are o deficiență de limbaj. A fost asigurată că mulți copii la aceeași vârstă au această problemă fapt care nu constituie un impediment în desfășurarea activității la grădiniță. Petenta nu a comunicat cadrelor didactice vreo nemulțumire în legătură cu minora, și anume cu privire la modul în care s-a relaționat cu aceasta la grădiniță, comunicând doar printr-un mesaj scris adresat dnei educatoare M.R. (R3) că fetița nu va veni la grădiniță în următoarele zile, solicitând să-i fie pregătite bunurile personale ale fetiței;
- cu privire la susținerile petentei cu privire la modul de desfășurare a mesei de prânz în cele două zile în care minora a fost adusă la grădiniță, se arată că masa se servește în sala de grupă și toți copiii au fost așezați la masă, inclusiv minora; din declarațiile personalului de îngrijire rezultă că fetița a fost ajutată să mănânce, toți copiii fiind așezați la mese; de altfel, petenta nu indică cum a intrat în posesia informațiilor scrise în sesizare, ținând cont de faptul că singura sursă de informare pentru părinți, în legătură cu ce se întâmplă în grădiniță, sunt cadrele didactice.
- nu s-a dovedit că a existat din partea cadrelor didactice vreun comentariu neadecvat legat de minoră nici în cursul celor două zile în care minora a fost adusă la grădiniță, și nici ulterior;
- solicită a se reține faptul că la dosar nu sunt depuse acte medicale sau semne evidente că ar avea handicap și nu se arată în ce a constat discriminarea minorei, petenta neindicând niciun criteriu în acest sens.

14. Reclamata este de opinie că nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a se reține prezumția săvârșirii unei fapte de discriminare împotriva minorei. În susținere, indică prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, în sensul că nu sunt îndeplinite condițiile în vederea săvârșirii faptelor de discriminare.

15. Au fost depuse înscrișuri:

- declarații ale angajaților din cadrul grădiniței din declarațiile depuse la dosar reiese faptul că aceste persoane au participat la supravegherea minorei alături de R2 și R3, tratând cu aceeași atenție toți copiii, inclusiv minora. Toți copiii au fost serviți la fel, minora a servit masa alături de ceilalți colegi.

- scrisoarea metodică pentru anul 2019-2020, document în care se stabilește obligația cadrului didactic de a observa copiii în diferite momente ale programului zilnic și de a dialoga atât cu părinții, cât și cu copiii, în vederea obținerii unei imagini cât mai apropiate de realitate, cu privire la dezvoltarea psiho-fizică și nivelul de cunoștințe și deprinderi al copiilor din grupa la care lucrează;

- copie Curriculum pentru educația timpurie – anexa la ordinul ministrului Educației

nr.4694/2.08.2019;

- certificate de orientare școlară și profesională, precum și catalogul Grupei Mare „B”;

- adresa înaintată de către M.E.N. tuturor inspectoratelor în vederea implementării

unitare și coerente a Curriculumului pentru educația timpurie (aprobat prin O.M.E. nr. 4694/02.08.2019).

Sușinerile doamnei (R)

16. Prin adresa nr. 8128 din 28.10.2021 partea reclamată achiesează la punctul de vedere depus de către R1.

Sușinerile doamnei (R)

17. Prin adresa nr. 8127 din 28.10.2021 partea reclamată achiesează la punctul de vedere depus de către R1.

IV. Motivele de fapt și de drept

Legislație și principii

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Ordinul C.N.C.D. nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

18. În fapt, Colegiul director reține că la dosar nu au fost depuse probe din care să rezulte faptul că ar fi existat un comportament neadecvat față de minoră din partea cadrelor didactice, care să determine petenta să transfere minora din unitatea de învățământ.

19. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I

Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

20. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

21. Din acest punct de vedere, Colegiul reține că petenta invocă vătămarea drepturilor minorei diagnosticată cu întârziere în achiziționarea limbajului (tulburare hiperkinetică cu deficit de atenție) la educație într-o unitate de învățământ de masă.

22. Raportat la dispozițiile art. 20 alin. 6 din O. G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, care dispune că *„Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice”*, precum și dispozițiile art. 27 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor **„Petentul, respectiv persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”** petenta *nu a depus probe din care să rezulte faptul că notele elevilor de etnie maghiară au fost diminuate ca urmare a traducerii greșite din limba maghiară în limba română.*

23. Probatoriul în materia nediscriminării constituie o excepție de la principiul general de drept, ce guvernează acest act procedural.

24. În cadrul sesizărilor ce privesc fapte de discriminare, legiuitorul a înțeles să inverseze sarcina probei, în sensul în care **reclamantul (petentul/persoana interesată) are sarcina de a prezenta un minim de probatoriu, care să permită a se presupune existența unei fapte de discriminare, probatoriu ce poate consta în orice mijloc de probă, inclusiv înregistrările audio sau video, de asemenea o altă excepție în materie.**

25. Astfel, practic suntem în prezența unei **prezumții relative de discriminare**, partea **reclamată** având sarcina de a proba că faptele nu sunt fapte de discriminare conform legislației în vigoare, existența unui scop obiectiv al faptei reclamate, scop ce a fost atins prin mijloace adecvate și necesare, sau orice alte împrejurări de fapt sau drept care scoate fapta de sub incidența legislației antidiscriminare.

26. Prin urmare, pentru a putea fi impusă în sarcina reclamatului, de a răsturna prezumția de discriminare a petentei, acesta din urmă trebuie să depună un minim de probatoriu care să permită a se presupune existența faptei, până la proba contrară.

27. Ori, având în vedere cele mai sus expuse, precum și a documentelor existente la dosarul cauzei, Colegiul observă că nu sunt probe din care să rezulte faptul că ar fi existat un comportament neadecvat față de minoră din partea cadrelor didactice și care să determine petenta să transfere minora din unitatea de învățământ. Minora a frecventat cursurile grupei mici doar 2 zile. La finalul primei zile (13 septembrie), mama minorei a sunat la gădiniță și a vorbit cu d-na educatoare solicitându-i acesteia informații cu privire la comportamentul minorei pe care l-a avut în prima zi de colectivitate. I s-a comunicat faptul că minora a fost puțin agitată, că a refuzat comunicarea și că a fost violentă cu ceilalți copii. I s-a spus, de asemenea, că nu trebuie să se neliniștească deoarece unii copii așa reacționează la început, iar fetița se va adapta în timp și va avea toată atenția cadrelor didactice care se vor ocupa de minoră așa cum se ocupă și de ceilalți copii. Petenta a comunicat, înainte cu o săptămână de începerea cursurilor, doamnei educatoare R2 (A.V) că fetița are o deficiență de limbaj. A fost asigurată că mulți copii de această vârstă au această problemă, dar nu va constitui un impediment în desfășurarea activității la grădiniță. Conform declarațiilor (în număr de 4) și a punctelor de vedere comunicate de către părțile reclamate, precum și Raportul Inspectoratului Școlar Județean Vaslui, Colegiul director nu reține probe în sensul susținerii petentei, ba mai mult, prin apărări, părțile reclamate au probat că aspectele sesizate de petentă nu pot fi susținute cu probe de către aceasta din urmă. Din declarațiile îngrijitoarelor reiese faptul că minora a fost așezată la masă cu toți ceilalți copii în sala de grupă, a fost ajutată să mănânce. Din susținerile părții reclamate, reiese faptul că petenta nu a depus un document medical de încadrare în grad de handicap al minorei, însă a comunicat înainte cu o săptămână de a începe grădinița faptul că minora ar avea probleme de vorbire. Nu poate fi considerată probă adevărul medicală care a fost obținută după transferul minorei de la grădinița reclamată, respectiv în data de 29.09.2021, transferul minorei s-a efectuat în data de 17.09.2021. În cele două zile în care a frecventat grădinița a fost tratată la fel ca toți ceilalți copii, nu s-a făcut nicio diferențiere a acesteia, neexistând niciun document medical care să impună un tratament diferențiat prin acordarea unei atenții mai deosebite.

28. Colegiul director ține cont și de faptul că, la controlul efectuat de către I.S.J. Vaslui, nu au fost constatate abateri ale angajaților/cadrelor didactice. Totodată, Colegiul director apreciază faptul că în grădinița reclamată frecventează și copii cu certificat de încadrare în grad de handicap care beneficiază de toată atenția cadrelor didactice.

29. În acest sens, Colegiul director reține, având în vedere documentele existente la dosar, că nu există o dovadă a săvârșirii unor fapte care să poată fi considerate la prima vedere fapte de discriminare conform dispozițiilor art. 2 alin 1 din O.G. 137/2000R (aspectele sesizate nu sunt probate).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin.1 din OG nr.137/2000 republicată (lipsă probe);
2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

SULIMAN SECYL – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

Redactat la data de: 22.03.2023

Motivele de fapt și de drept: V.F./C.S.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.